

สารบัญ

บทวิเคราะห์การศึกษาทางการเมืองในงานเขียนประเภทนิทาน ของสุนทรภู่

บทนำ	๓
ขอบเขตของ “การศึกษา” และการเมือง	๘
ลักษณะสังคมและการเมือง	๒๗
การเตรียมตัวเป็นกษัตริย์: เครื่องมือหรือการศึกษา ‘วิสัย’ กับความสำเร็จทางการเมือง	๓๙
บทสรุป	๗๒
ภาคผนวก	๙๒
	๑๑๐

คำสอนทางการเมืองของวัน วลีต (เยเรเมียส ฟอน ฟลิท) หรือวิเทโศบายของพระเจ้าปราสาททอง

บทนำ	๑๑๙
การพรรณนาเรื่องราวอาณาจักรสยาม	๑๒๗
พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา	๑๓๕
จดหมายเหตุวัน วลีต	๑๔๐
หลักคำสอนทางการเมืองของ ฟอน ฟลิท	๑๗๒

ศรัทธาไชย: ความคิดเรื่องอำนาจ ปัญญา และความหมายทาง การเมือง

บทนำ	๑๘๗
บันทึกเรื่องต้นฉบับ	๑๘๘
ศรัทธาไชยเชียงใหม่	๑๘๙
ปัญญา: ระหว่างชนบประเพณีและธรรมชาติ	๑๙๓
คำสอนของศรัทธาไชยเชียงใหม่	๒๑๐

ศรีทะนไนไชยฉบับสำนวนกาพย์	๒๑๑
ความยุติธรรมและธรรมชาติ	๒๑๓
ศรีธรรณไชยเชียงใหม่ ศรีทะนไนไชย และความหมายทางการเมือง	๒๓๑

พระญาจักรพรรดิราชในไตรภูมิพระร่วง: ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับความหมายทางการเมือง	๒๓๕
---	-----

ราชনীติ: บทวิเคราะห์	๒๕๕
ราชনীติ เป็นพุทธหรือพราหมณ์	๒๕๘
วัตถุประสงค์ของราชনীติ	๒๖๐
รูปแบบการปกครอง	๒๖๒
ธรรมของกษัตริย์	๒๖๓
การรักษาความสงบสุขภายใน	๒๖๗
การขยายอาณาเขต	๒๗๓
สรุป	๒๗๖

มหาชาติคำหลวง: ความหมายทางการเมือง	๒๗๙
บทนำ	๒๘๑
สภาพทางการเมืองในรัชสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ	๒๘๖
เนื้อหาว่าด้วยความวิปริตในระดับสังคมใหญ่	๒๙๒
เนื้อหาว่าด้วยความวิปริตในระดับครอบครัว	๒๙๖
สรุป	๒๙๙

ธรรมชาติและประเพณี: พื้นฐานความคิดทางสังคมของศรีปราชญ์	๓๐๑
--	-----

เวนิส วาณิช: ความรักกับสังคมการเมือง	๓๑๓
เรื่องย่อ	๓๑๕
ส่วนที่ ๑	๓๑๘

ส่วนที่ ๒	๓๒๑
ส่วนที่ ๓	๓๒๓
ส่วนที่ ๔	๓๒๘
ส่วนที่ ๕	๓๓๔
ส่วนที่ ๖	๓๓๖
ส่วนที่ ๗	๓๔๔
ส่วนที่ ๘	๓๕๐
ส่วนที่ ๙	๓๕๒

ศาสนากับการเมือง: ข้อสังเกตเบื้องต้นว่าด้วยอุดมการณ์และ	
วิเทศบายของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก	๓๕๙
บทนำ	๓๖๑
พุทธศาสนา: รากฐานของอุดมการณ์ชาติไทย	๓๖๕
'วิกฤติกาล' อุดมการณ์ชาติไทยหลังเสียกรุง พ.ศ. ๒๓๑๐	๓๗๖
พระเจ้าตากสินกับวิกฤติกาลอุดมการณ์ชาติไทย	๓๘๓
วิวัฒนาการของอุดมการณ์ชาติไทยสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธ	
ยอดฟ้าจุฬาโลก	๓๙๓

ความหมายทางการเมืองของสามก๊กฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน)	๔๔๙
คำนำจากผู้เขียน	๔๕๑
ความนำ	๔๕๓
สามก๊ก: ความหมายทางการเมือง?	๔๘๑
วัตถุประสงค์หลักทางการเมือง ในการตัดทอนข้อความหรือคำ	
หรือการตัดแปลงความหมายของสิ่งที่ปรากฏ	๔๘๕
เพื่อไม่ให้ปรากฏแนวคิดใดๆ ที่อาจขัดแย้งกับภาวะการณ์ทาง	
การเมืองของยุคสมัย	๔๘๕
เพื่อไม่ให้ปรากฏแบบปฏิบัติทางการเมืองที่ขัดแย้งกับแบบ	
ปฏิบัติซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในสังคมไทย	๕๒๑

เพื่ออธิบายหลักการหรือแนวปฏิบัติในการช่วงชิงอำนาจของ ตัวละครต่างๆ ให้มีลักษณะเป็นเรื่องของไทยมากขึ้น	๕๓๔
บทส่งท้าย	๕๔๗
บรรณานุกรม	๕๔๗

ข้อสังเกตเบื้องต้นว่าด้วยคำพูดในประวัติศาสตร์อยุธยา: ศึกษาเฉพาะ กรณีบทสนทนาในพระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา	๕๕๑
ความนำ	๕๕๓
ข้อสมมติฐานเบื้องต้นและวิธีการศึกษา	๕๕๗
ผลการศึกษา	๕๖๐
ตารางแสดงคำพูดในประวัติศาสตร์อยุธยา แยกตามรัชกาล	๕๖๓
ตารางแสดงบทสนทนาของกษัตริย์สมัยอยุธยา	๕๖๕
ส่งท้าย	๕๘๖
ภาคผนวก ตารางแสดงคำพูดที่ปรากฏในพระราชพงศาวดารอยุธยา ฉบับพระราชหัตถเลขา	๕๘๘
เล่มหนึ่ง	๕๘๘
เล่มสอง	๖๐๔
ความรัก ความจริง และอำนาจ	๖๑๗